

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/31/2025
Identifikačné číslo spisu:	2124206150
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2124206150.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: žalobcu: P. S., nar. X. O. XXXX, Č. X. XX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby - Leopoldov, Gucmanova 670, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 2/ Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, 3/ Ústav na výkon trestu odňatia slobody a ÚVV, Leopoldov, Gucmanova 19/670, 4/ Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2 5/ Slovenská republika, v zastúpení Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, 6/ Krajská prokuratúra Trnava, Trnava, Dolné Bašty 1, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 27C/80/2024, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. novembra 2024, č. k. 21Co/126/2024-32, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalovaným 1/ - 6/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozhodol o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 2. septembra 2024 č. k. 27C/80/2024-8 o odmietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že výrokom I. odvolací súd nepripustil zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a výrokom II. zrušil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, konanie v časti o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil a vec postúpil Krajskej prokuratúre Trnava. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poučil žalobcu okrem iného aj o povinnosti byť zastúpený advokátom v dovolacom konaní v zmysle § 429 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že posudzujúc podanie žalobcu podľa jeho obsahu (čl. 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že žalobca cez požiadavku prikázať žalovaným prijať opatrenia na premiestnenie žalobcu z oddielu a režimu doživotných trestov na oddiel a režim pre odsúdených na trest odňatia slobody na 25 rokov, v podstate žiada súdny prieskum takéhoto svojho umiestnenia pri výkone trestu odňatia slobody. V nastolenej otázke prípustnosti súdneho prieskumu

napadnutého umiestnenia žalobcu do oddielu a režimu doživotných trestov je potrebné vychádzať z celkovej koncepcie zákonnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody a jeho účelu sledovaného spoločnosťou prostredníctvom noriem trestného práva (Trestný zákon, Trestný poriadok), zákona č. 475/2005 Z.z. ako i prostredníctvom vykonávacej vyhlášky k nemu č. 368/2008 Z.z. V danom prípade zákonodarca zveril právomoc vykonávať kontrolu nad dodržiavaním zákona pri realizácii výkonu trestu odňatia slobody práve prokuratúre, ktorá je povinná vykonávať dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody (§ 4 ods. 1 písm. b/ a § 18 zákona č. 153/2001 Z.z.). S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnom konaní v časti o nariadenie neodkladného opatrenia tu bol nedostatok právomoci súdu, teda neboli splnené procesné podmienky, za ktorých môže súd konať, pričom ide o neodstrániteľnú vadu konania a keďže z ust. § 161 ods. 1 CSP vyplýva súdu (aj odvolaciemu) povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú splnené procesné podmienky, odvolaciemu súdu nezostalo iné ako napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a d/ CSP zrušiť a postupom podľa § 391 ods. 1 CSP konanie v časti o nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť a vec v tejto časti postúpiť orgánu, do právomoci ktorého vec patrí a to Krajskej prokuratúre Trnava.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie zo 06. decembra 2024 bez zastúpenia advokátom (nebola doložená plná moc) bez preukázania o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa.

4. Okresný súd Trnava prípisom z 28. januára 2025 vyzval žalobcu okrem aby doplnil svoje podanie a oznámil čo ním sleduje, okrem vyjadrenia vo veci samej. Zároveň ho poučil, že v civilnom občianskoprávnom konaní nerozhoduje o pridelení advokáta, ale má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. K výzve priložil poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, ktorého obsahom bolo aj poučenie o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

5. Podaním zo dňa 03. februára 2025 žalobca potvrdil, že jeho predošlé podanie zo 06. decembra 2024 bolo dovolaním, ale neodstránil nedostatok podľa § 449 CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nedostatok dovolací súd nemôže odstrániť.

7. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

„Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020).

Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcu vyplýva, že dovolateľ, ktorý vlastnoručne spísal dovolanie nemá právnické vzdelanie. Dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o lehote na podanie dovolania, jeho náležitostiach i potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s § 429 ods. 1 CSP). Súčasne bol prvoinštančným súdom poučený o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, hoci bol dovolateľ o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom v napadnutom uznesení riadne poučený, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania.

Dovolací súd súčasne poukazuje na to, že v danom prípade odvolací súd zistil nedostatok právomoci, a preto postúpil vec Krajskej prokuratúre Trnava, ktorá bude ďalej vo veci konať.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.